Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0826U001949

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-05-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Смірнов Артемій Олегович

2. Artemii Smirnov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 033

Назва наукової спеціальності: Філософія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філософія

Дата захисту: 02-06-2026

Спеціальність за освітою: Філософія

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: ------, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12665

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Києво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: 03wfca816

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Києво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: 03wfca816

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 02.11.21.03, 02.11.91, 02.91.17

Тема дисертації:

1. Рецепції раннього німецького романтизму у представників німецької філософії: Фрідріх Ніцше, Мартин Гайдеґґер, Франкфуртська школа

2. Receptions of Early German Romanticism in German Philosophy: Friedrich Nietzsche, Martin Heidegger, and the Frankfurt School

Реферат/анотація:

1. Смірнов А. О. Рецепції раннього німецького романтизму у представників німецької філософії: Фрідріх Ніцше, Мартин Гайдеґґер, Франкфуртська школа. □ Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 033 «Філософія» (03 «Гуманітарні науки»). Національний університет «Києво-Могилянська академія». Київ, 2026. Вибір теми дослідження зумовлений наявністю прогалин у вивченні філософії раннього німецького романтизму (Frühromantik) та його рецепцій у подальшій німецькій філософській традиції, а також браком ґрунтовних систематичних досліджень цієї тематики в українському академічному просторі. Як показано у вступній частині роботи, доволі поширений розгляд романтизму та Просвітництва як двох провідних культурологічних тенденції модерного часу часто призводить до формування методологічних абстракцій, що затьмарюють конкретні особливості обох цих явищ. Це впливає на те, що ранній німецький романтизм

(Frühromantik) або досліджується побіжно, тобто як літературне явище, або вважається ірраціональним відгалуженням суб'єктивного ідеалізму, що не дає змогу правильно оцінити його філософський потенціал. Заповнити зазначену прогалину покликана ця дисертаційна робота, що присвячена дослідженню філософського та історичного значення раннього німецького романтизму та його рецепцій у трьох основних аспектах: 1) історико-філософському (переоцінка сутності Frühromantik); 2) рецепційному (аналіз впливу на мислителів XIX—XX ст. за конкретними точками перетину) та 3) компаративістському (встановлення можливостей для діалогу). Фокус дослідження становить аналіз впливу ідей Frühromantik на формування некласичних і постметафізичних форм мислення в німецькій філософії. Показано, що у творчості Фрідріха Ніцше, Мартина Гайдеґґера та представників Франкфуртської школи простежуються як прямі, так і опосередковані рецепції романтичних ідей, зокрема у питаннях істини, мови, мистецтва та історичності. Спільним для романтиків і цих мислителів є критика системного мислення німецького ідеалізму та перегляд кореспондентної теорії істини. Істина трактується як історична подія, а час — як відкритий процес можливостей, а не лінійного прогресу. Романтизм у дисертації концептуалізовано як «романтичний голізм», що базується на ідеї Абсолюту як недосяжного цілого, яке розкривається лише через нескінченну множинність форм і їхніх історичних опосередкувань. Важливими є також поняття романтичної іронії, Bildung та «туги за нескінченністю», які визначають особливу модель суб'єктивності та культури. Освіта постає як безперервний процес розширення горизонту досвіду, а поезія і філософія — як практики відкриття нових форм істини. У розділі про Ніцше показано його амбівалентне ставлення до романтизму: з одного боку — критика, з іншого — засвоєння окремих естетичних і мовних принципів. Ніцше поділяє романтичне розуміння відносності істини, а також підкреслює естетичний характер життя і важливість поезії. Його ранні ідеї «нової міфології» перегукуються з романтичними проєктами культурного оновлення. Аналіз рецепції у Гайдеґґера зосереджений на впливі Новаліса та Ф. Шлеґеля на його філософію мови та онтологію Dasein. У ранніх і пізніх працях Гайдеґґера простежується романтичне розуміння мови як саморозгортання смислу, а поезія трактується як подія відкриття істини. Особливе значення має мотив «безпритульності», запозичений у Новаліса, що відображає екзистенційний стан людини в модерному світі. Рецепція у Франкфуртській школі розглядається в контексті критичної теорії. Вальтер Беньямін активно переосмислює романтичні ідеї у своїй концепції мови, критики та історії, зокрема через поняття «представлення» та якісного часу. Водночас його метод монтажу демонструє відхід від романтичного цілісного бачення. Адорно і Маркузе, попри критичне ставлення до романтизму як історичного феномена, використовують його як джерело утопічних інтенцій та альтернативного мислення, особливо в естетиці. Узагальнюючи, у дисертації доведено, що ранній німецький романтизм не є лише відгалуженням суб'єктивного ідеалізму, а становить самостійний філософський проєкт, що здійснив значний вплив на подальший розвиток європейської думки. Його рецепція у Ніцше, Гайдеґґера та представників Франкфуртської школи засвідчує його значення як інтелектуального джерела критики метафізики, переосмислення істини, мови та історичності. Отримані результати мають теоретичне й практичне значення та можуть бути використані в дослідженнях з історії філософії, естетики, філософії культури, герменевтики, а також у навчальному процесі при викладанні гуманітарних дисциплін і підготовці навчальних матеріалів. Ключові слова: історія філософії, філософія, поезія, естетика, абсолют, освіта, герменевтика, мова, істина, німецький романтизм, Фрідріх Ніцше, Мартин Гайдеґґер, Вальтер Беньямін, Теодор Адорно, Герберт Маркузе.

2. Smirnov,A. Receptions of Early German Romanticism in German Philosophy: Friedrich Nietzsche, Martin Heidegger, and the Frankfurt School. — Qualification research work, presented as manuscript. PhD thesis for the degree of Doctor of Philosophy in the field of study 03 — Humanities, specialty 033 — Philosophy. National University of «Kyiv-Mohyla Academy». Kyiv, 2026. The choice of the research topic is обусловлено by existing gaps in the study of the philosophy of Early German Romanticism (Frühromantik) and its receptions in later German philosophical tradition, as well as the lack of comprehensive systematic studies of this subject within the Ukrainian academic space. As shown in the introduction, the widespread opposition of Romanticism and the Enlightenment as dominant cultural tendencies of modernity often leads to methodological abstractions that obscure their concrete features. As a result, Frühromantik is either reduced to a literary phenomenon or

interpreted as an irrational offshoot of subjective idealism, which prevents an adequate assessment of its philosophical potential. This dissertation addresses this gap by examining the philosophical and historical significance of Early German Romanticism and its receptions in three dimensions: historical-philosophical, reception-oriented, and comparative. The study focuses on the influence of Frühromantik on the emergence of non-classical and post-metaphysical forms of thinking in German philosophy. It demonstrates that in the works of Friedrich Nietzsche, Martin Heidegger, and representatives of the Frankfurt School, both direct and indirect receptions of Romantic ideas can be identified, particularly in relation to truth, language, art, and historicity. A shared feature is the critique of systematic philosophy and the rejection of the correspondence theory of truth, with truth understood instead as a historical event and time as an open field of possibilities. Romanticism is conceptualized as “Romantic holism,” grounded in the idea of the Absolute as an unattainable whole disclosed through an infinite multiplicity of forms. Key notions such as Romantic irony, Bildung, and the “longing for infinity” define a model of subjectivity oriented toward continuous self-formation. Art and philosophy are interpreted as practices that disclose ever new configurations of truth. Nietzsche’s relation to Romanticism is shown to be ambivalent: while criticizing it, he appropriates its aesthetic and linguistic insights. He shares the view of truth as relative and affirms the aesthetic justification of life, while his early idea of a “new mythology” echoes Romantic cultural projects. In Heidegger’s case, the influence of Novalis and Friedrich Schlegel is traced in his philosophy of language and ontology of Dasein. His understanding of language as the unfolding of meaning and poetry as an event of truth reveals clear Romantic affinities. The motif of “homelessness,” derived from Novalis, plays a central role in his account of modern existence. Within the Frankfurt School, Romanticism is reconsidered in the framework of critical theory. Walter Benjamin reinterprets Romantic concepts in his theories of language, critique, and history, while Adorno and Marcuse treat Romanticism as a historical source of utopian and alternative thinking, particularly in aesthetics. The dissertation concludes that Early German Romanticism constitutes an □□□□□ philosophical project rather than a derivative of subjective idealism. Its reception in later thinkers demonstrates its lasting significance for the critique of metaphysics and the rethinking of truth, language, and history. The results of the study have both theoretical and practical relevance for research and teaching in the humanities. Keywords: history of philosophy, philosophy, poetry, aesthetics, the Absolute, education, hermeneutics, language, truth, German Romanticism, Friedrich Nietzsche, Martin Heidegger, Walter Benjamin, Theodor Adorno, Herbert Marcuse.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Смірнов, А. О. (2024). Німецький романтизм як історичний і філософський феномен: спроба інтерпретації. Наукові записки НаУКМА. Філософія та релігієзнавство, 14, 66 - 78.
- Смірнов, А. О. (2025). Bildung як нескінченне наближення: прояснення терміна у німецькій романтичній традиції. Наукові записки НаУКМА. Філософія та релігієзнавство, 16, 18–29.
- Смірнов, А. О. (2026). Концепція «магічного» письма Вальтера Беньяміна: впливи раннього німецького романтизму. Вісник гуманітарних наук, 15.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лютий Тарас Володимирович

2. Taras Lyuty

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0381-6916

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Києво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: 03wfca816

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дахній Андрій Йосипович

2. Andrii Dakhnii

Кваліфікація: д. філ. н., доц., 09.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6060-1885

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Богачов Андрій Леонідович

2. Andriy Bogachov

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4603-4065

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Менжулін Вадим Ігорович

2. Vadym Menzhulin

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8136-0600

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Києво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: 03wfca816

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козловський Віктор Петрович

2. Viktor Kozlovskyi

Кваліфікація: к. філос. н., доц., 09.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8302-3977

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Києво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: 03wfca816

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Ткачук Марина Леонідівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Ткачук Марина Леонідівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Басенко Олена Едуардівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна